

Memo

AGP 11

Aan : Algemeen Bestuur

Datum : 29 januari 2020

Bijlage :

Steller : C. Verschuren

Onderwerp : Bevoegd gezag bij rampen en crises

Algemene toelichting

Inleiding:

Op vrijdag 29 november jl. vond er een training plaats voor de voorzitters veiligheidsregio (voorzitters van het Regionaal Beleidsteam). Het doel van deze training was meer inzicht te geven in de bevoegdheden van de voorzitter en om praktische handvatten mee te geven voor het proces van het leiden van een Regionaal Beleidsteam. Deze training werd georganiseerd op verzoek van de bestuurders die in deze rol terecht kunnen komen. Daarnaast is deze informatie voor alle burgemeesters van belang. Hierbij treft u een samenvatting aan van de belangrijkste informatie en afspraken.

Wettelijk kader:

De burgemeester óf de voorzitter veiligheidsregio is het bevoegd gezag bij:

- Bedreiging van levens en gezondheid van veel personen, het milieu of (dreigende) grote materiele schade;
- Bedreiging van de openbare orde.

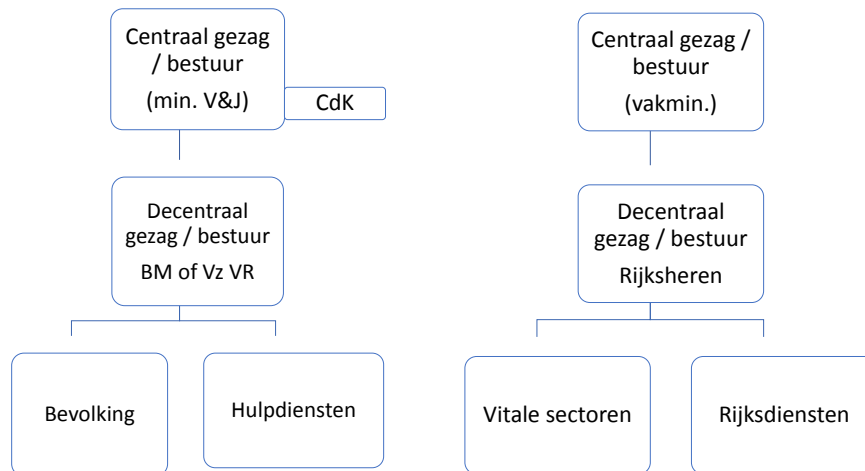
Maatregelen:

- Toepassen algemene bevoegdheden en noodbevoegdheden ter handhaving van de openbare orde en openbare veiligheid;
- Gezag over allen die betrokken zijn bij de bestrijding van (de gevolgen van) de ramp of crisis.

Voorgaande is van toepassing op het domein openbare orde en openbare veiligheid (hulpdiensten en bevolking): *de algemene keten*. De *functionele keten* – vitale sectoren en rijksdiensten – kennen hun eigen gezagsstructuur. Denk bij vitale sectoren en rijksdiensten stroom-, gas en waterleveranciers, Rijkswaterstaat, NS, zorginstellingen etc.

Algemene keten	Functionele keten
Rampenbestrijding en handhaving van de openbare orde en veiligheid. Het betreft de algemene bevolkingszorg. Het gezag ligt bij de burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio.	Bestrijkt één specifiek terrein. Bijvoorbeeld vitale infrastructuur, financieel verkeer, voedselveiligheid of een milieucomponent. Het gezag ligt bij vakministers, of namens de minister bij de zogenoemde rijksheren.

Algemene versus Functionele keten

De burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio kunnen het gezag in de functionele keten verkrijgen, maar alleen wanneer aan de voorwaarden subsidiariteit en proportionaliteit voldaan wordt.

Subsidiariteit: in algemene zin – hogere instanties doen niet iets wat door lagere instanties kan worden afgehandeld. In deze context – vraag eerst aan het geldende gezag (de minister of rijksheer) om de maatregel op te leggen.

Proportionaliteit: staat het (belang van) de maatregel in verhouding tot de inbreuk op de geldende gezagslijn? Of: is dit de enige mogelijk maatregel om aan mijn verantwoordelijkheid voor openbare orde en openbare veiligheid te kunnen voldoen.

De verhouding tussen de algemene- en de functionele keten en de bepalingen voor bevoegd gezag staan voor de meeste crisistypen uitgewerkt in de **bestuurlijke netwerkkaarten**.

<https://www.ifv.nl/kennisplein/Paginas/bestuurlijke-netwerkkaarten-crisisbeheersing.aspx>

Van lokaal bevoegd gezag naar regionaal bevoegd gezag:

De voorzitter neemt tijdelijk een aantal bevoegdheden van de (betrokken) burgemeesters in zijn regio over:

- Vanuit de Gemeentewet (handhaving OOV, inclusief noodbevelen en noodverordeningen);
- Vanuit de WVR (gezag over hulpdiensten, opperbevel, informeren bevolking en hulpverleners);
- Vanuit de Politiewet (gezag over politie en KMar t.a.v. OO);
- Vanuit de wet openbare manifestaties.

Wanneer? Bij behoefte aan bestuurlijke coördinatie en leiding bij een ramp of crisis van meer dan plaatselijke betekenis of ernstige vrees voor het ontstaan daarvan.

Gevolg?

- Gezag gaat op wettelijke basis naar de voorzitter veiligheidsregio;
- Een eventueel gemeentelijk beleidsteam (GBT) wordt opgeheven, een regionaal beleidsteam (RBT) wordt geformeerd;
- Betrokken burgemeesters worden uitgenodigd in het RBT;
- De voorzitter informeert de CdK;
- De regionale opschaling wordt gemeld aan het NCC en aan de buurregio's.

Verantwoording:

Na afloop van de ramp of crisis zal een gemeenteraad over het algemeen behoefte hebben om de gekozen aanpak en het verloop van de bestrijding van de ramp of crisis te evalueren. Bij een lokale crisis legt de burgemeester verantwoording af aan de gemeenteraad.

In het geval van een bovenlokale ramp of crisis is de voorzitter verplicht om schriftelijk te informeren. Op verzoek van de betrokken gemeenteraad moet de voorzitter schriftelijke vragen beantwoorden of de gemeenteraad een mondelinge toelichting geven. Ten aanzien van de voorzitter van de veiligheidsregio kunnen door de gemeenteraad echter geen bestuurlijke consequenties worden getrokken. Dit kunnen gemeenteraden uitsluitend doen ten aanzien van hun eigen burgemeester.

Het feit dat de voorzitter een aantal exclusieve verantwoordelijkheden en rechten krijgt bij de verschuiving naar bovenlokaal niveau, ontslaat gemeenten niet van hun lokale verantwoordelijkheden. Naast coördinerende taken (in geval van een lokale ramp of crisis) heeft een gemeente uitvoerende taken bij de bestrijding van een ramp of crisis (ook als er sprake is van een bovenlokale aanpak). Hier gaat het bijvoorbeeld om het verzorgen van publieksvoorlichting. Alle gemeenten zijn er voor verantwoordelijk dat de gemeentelijke organisatie aansluit op de regionale rampenbestrijdingsorganisatie.

Zie ook: <https://www.burgemeesters.nl/bevoegdheden/veiligheidsregios>

Afspraken:

1. Opkomsttijd en locatie: binnen één uur na alarmering (telefonisch door de Calamiteiten coördinator (CaCo) op adres Vogelstraat 45 in Den Bosch (brandweerkazerne, grote vergaderzaal begane grond). De voorzitter is dan al geïnformeerd door de operationeel leider.
2. Leden Regionaal Beleidsteam (RBT):
  - Voorzitter veiligheidsregio
  - Burgemeesters van de betrokken gemeenten
  - Informatiecoördinator
  - Hoofdofficier van Justitie
  - Operationeel Leider
  - Strategisch adviseur Bevolkingszorg
  - Strategisch adviseur Brandweezorg
  - Strategisch adviseur Geneeskundige zorg
  - Strategisch adviseur Politiezorg
  - Regionaal Militair Commandant
  - Dijk- of Watergraaf
  - Communicatieadviseur
  - Secretaris RBT
  - Functionarissen die in verband met de omstandigheden van belang zijn
3. De directeur veiligheidsregio zal in alle gevallen deelnemen aan het RBT en in overleg met de voorzitter van het RBT één of meer rollen vervullen.

Procesgang

Processtap	Datum
Dagelijks Bestuur (<i>ter bespreking</i>)	18 december 2019
Algemeen Bestuur (<i>ter bespreking</i>)	29 januari 2020

Voorstel

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld dit memo te bespreken en voor kennisgeving aan te nemen.

Akkoord   Ja   Nee

Secretaris: drs. M.J.H. van Schaijk

Paraaf: .....

Bijlage(s)

--